

A NÉMAFILM SOKAT MOND

DIGITÁLIS PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANNAL TÁMOGATOTT TEMATIKUS TERV ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK (6 × 45 PERC)

Szerző:

Nagyné Béres Andrea

Módszertani lektor:

Szabados Tímea

Nyelvi lektor:

Földeáki Andrea

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TEMATIKUS TERV

Tantárgy(ak):

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet alapján: Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

[Magyar nyelv és irodalom](#)

A tanulási-tanítási egység témája:

A kommunikáció világa

A tanulási-tanítási egység időtartama

6 tanóra

A tanulási-tanítási egység cél- és feladatrendszere

A szövegértési és szövegalkotási készségek fejlesztése annak érdekében, hogy a tanuló önállóan, illetve másokkal együttműködve képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, illetve kritikai feldolgozására. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel a hatékony testbeszéd-stratégiák fontosságát, miközben elkészítik saját némafilmjüket. Legyenek tisztában a kézfogás, közvetlen szemkontaktus használatának, illetve a megfelelő hely és távolság kiválasztásának jelentőségével. Hibátlanul tudják azonosítani a kommunikáció típusait és hatásait.

A tanulási-tanítási egység helye az éves fejlesztési folyamatban, előzményei

A kommunikáció, tömegkommunikáció témái és szövegei feldolgozása során alkalmazható egység, melynek célja:

- a metakommunikációs technikák gyakorlása;
- a kommunikációs képesség, kommunikációértékelés fogalmának tisztázása;
- a szövegértő képesség fejlesztése;
- az összefüggés-kezelés alapvető formáinak megismerése;
- a kommunikációs kapcsolatteremtés, szituációk, helyzetgyakorlatok kivitelezésére vonatkozó gyakorlat elmélyítése.

A tanulók előzőleg megismerték, hogyan közvetíthetnek üzenetet beszélgetés nélkül. Ki próbálták, milyen arckifejezések és gesztusok segíthetik őket az üzenetek tisztázásában.

Alapvető ismereteket szereztek William Foxról, Harold Lloydról és Charlie Chaplinről.

Alapvető ismereteik vannak arról is, hogy hogyan használhatják a személyes tér különböző szintjeit üzeneteik közvetítésére.

Megtörtént annak felmérése is, hogy a tanulók milyen szinten képesek telefonos videórögzítésre. Az osztály minden tagjának van otthon a tananyag futtatására használható számítógépe, mobiltelefonja vagy táblagépe.

Az iskolában megfelelő sávszélességen tudnak a tanulók online dolgozni.

Tantárgyi kapcsolatok

- ember és társadalom: kommunikáció, tanulás, kapcsolatok
- művészetek (médiaismeret): kommunikációs rendszerek
- informatika: elektronikus kommunikáció
- vizuális kultúra: a vizuális kommunikáció különböző formái; megkülönböztetés, értelmezés

Az ellenőrzés-értékelés tervei

A tevékenységek és a kívánt cél elérésének szempontjai szerint:

A bevezetés során: Az óra elején tisztázzuk az új tevékenységek, gyakorlatok célját tervezés, forgatás és szerkesztés szerint (csoportos beszélgetések, differenciált tanulásszervezés).

A célok kitűzése: A tanóra tevékenységeinek értelmezése során kitérünk a jelenetekben alkalmazott nem verbális kommunikációs stratégiák fontosságára, ezeket a soron következő tanórák elején újra átbeszéljük (differenciálás érvényesítése).

A gondolkodási folyamatok értékelése: érvelés, aktív kísérletezés, megjegyzéslap, értékelő megbeszélések, a felmerült nehézségek számbavétele, a tanulói részmunkák elektronikus úton való elküldése, szöveges értékelés, digitális dokumentumok megosztása – javasolt a [Google Docs](#) alkalmazása.

A diákok együttműködésére építő tevékenységek során: javasolt a [Google Docs](#) alkalmazása.

Visszacsatolási módszerek: értékelő táblázat, megjegyzéslap, plenáris bemutatás, önértékelő diagram, Google Classroom, [Mentimeter](#), [Google Űrlapok](#).

Azokat a jeleneteket, amelyek kevésbé jól sikerültek, a következő napon újra elkészítik a diákok.

A tanulási folyamat bizonyítékai: elkészített videó bemutatása, jegyzetek, önértékelő lapok kitöltése.

Értékelés: szakaszokra bontott önértékelés, csoportos értékelés, közösen kidolgozott értékelési szempontok – a papíralapon adott értékelések kerüljenek ki a teremben jól látható helyre tanári ötlet alapján.

Digitális értékeléshez: [Google Űrlapok](#), [Mentimeter](#)

Egyéb lehetőségek: SMART Notebook.

Értékelési szempontrendszer: A 15. melléklet tartalmazza.

Szükséges anyagok és eszközök

Technológia – hardver

A tanórákon: A tanárnak a tananyag futtatására alkalmas tanári laptop vagy asztali számítógép. A diákoknak csoportonként legalább egy asztali számítógép vagy laptop, tanulónként mobiltelefon vagy tablet minden diáknak, digitális tábla (mennyiben nincs, projektor), a filmkészítéshez fényképezőgép vagy jobb minőségű mobiltelefon.

Az otthoni munka során: a tananyag futtatására alkalmas laptop vagy asztali gép.

Technológia – szoftver

A filmkészítés eszközeihez: [ADV Screen Recorder](#) a telefonos filmkészítéshez, [Movie Creator](#) vagy a [Lightworks](#) vágóprogramok ingyenes verziói (utóbbit időkorlát nélkül használhatják).

Mind a pedagógus, mind a diákok számára szükséges Google-fiók a [Docs](#) és a [Forms](#) alkalmazások eléréséhez. [Google Docs](#), [Skydrive/Google Drive](#), [Mentimeter](#)

A megvalósítás során használt online tartalmak, források linkjei

Charlie Chaplin – [The Lion Cage](#) – Full Scene (The Circus, 1928). *YouTube*. 2017.03.23. (Utolsó letöltés: 2019.10.22.)

Nagyné Béres Andrea: [Filmüzenetek](#). *Prezi*. (Utolsó letöltés: 2020.10.02.)

Gyakorlófeladatok (magyar nyelv, szövegértés, szövegalkotás): [Rejtett üzenetek](#). *Okosdoboz*. (Utolsó letöltés: 2020.10.02.)

Szőnye Alexandra: [A némafilmek varázsában](#). *f21.hu*. 2018.03.22. (Utolsó letöltés: 2020.10.02.)

Kóvári György Márió: [Rettenthetetlen kaszkadőrök](#) (1. rész) 2016.10.10. (Utolsó letöltés: 2020.10.02.)

[Híres filmek a kulisszák mögött](#). *Érdekes világ*. (Utolsó letöltés: 2020.10.02.)

Nyomtatott források és eszközök:

önértékelő lapok, diákok összefoglaló dokumentációi, esetleges felvételek az órai munkáról, munkafüzet, feladatlapok, plakát

Háttérszövegek

2. óra/foglalkozás Érdekeség: A némafilmek hanyatlását az 1927-ben megjelent A dzsesszénekes (The Jazz Singer) indította el, a következő hónapokban pedig az összes nagy filmstúdió átállt az új technológiára – ez azonban nem volt épp ínycsiklandó, hiszen a több száz-ezer dolláros, hangot is rögzítő filmfelvevők óriási kiadást jelentettek. Egy évvel később, 1928-ban elkészült az első, teljes hosszában hangos film, a New York fényei (Lights of New York), ezzel pedig a némafilmeknek teljesen befellegzett.

A TEMATIKUS TERV RÉSZLETEZÉSE

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
1.	A filmekben való megjelenés érdekességei, kommunikációs hatások, üzenetek jelentősége. A rejlett üzenetek megbeszélése digitális feladatmegoldás alapján.	előzetes ismeretek ellenőrzése, felidézése, motiválás, ismeretek elmélyítése, fogalomalkotási készség megerősítése	a tanulói megfigyelés pedagógiai irányítása	A látvány elemei: helyszínek, díszletek, jelmezek, kosztümök, kellékek, berendezés, különleges hatások	frontális osztálymunka, induktív, egyéni és csoportmunka, problémamegoldás, ismeretek feldolgozása	demonstrációs eszközök, plakát, számítógép, projektor vagy digitális tábla	a kifejezésbeli érdekességek ismétlése, azoknak képi megjelenés által történő mélyítése, rögzítése
2.	A némafilmek és a hangosfilmek összehasonlítása	fogalomalkotási és megfigyelőkészség megerősítése	digitális készségek fejlesztése	látvány- (kép-), hanghatások, a hang hiánya, sajátos nyelvhasználat, plán, technikai trükkök	új ismeretek szerzése videó, film segítségével, kooperatív csoportmunka, programozott oktatás, megfigyelés, rendszerezés	ábra, rajz, hangfelvétel, film, számítógépes program, tanulói alkalmazás	
3.	A némafilm rögzítésének titkai. A képi megjelenítés alkalmazásának trükkjei. A forgatókönyv használata	életszerű szakmai ismeretekbe való betekintés, új ismereteket feldolgozó óra	munkáltató óra: az elsajátított ismeretek jártasságok, készségek beépítése a tanulók személyiségébe, kezdeményezőkétség fejlesztése	trükk, megfelelő szög, kreativitás, kulisszák	tanári magyarázat, differenciált csoportmunka, programozott oktatás, projekt módszer, induktív, deduktív, vagy problémamegoldó ismeretfeldolgozás	tanári és diák: számítógép vagy laptop, digitális tábla vagy projektor, telefon vagy tablet, toll, papír	motiváltság és érdeklődés felkeltése szemléltetéssel

Óra	A téma órákra bon- tása	Didaktikai felada- tok	Fejlesztési területek (attitűdök, készsé- gek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, sza- bályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
4.	Önálló filmkészítés.	az ismeretek rögzíté- sét szolgáló gyakorló tanóra	együttműködési kész- ség	a kívánt hatás el- éréséhez szükséges arckifejezések, panto- mimelemek	megbeszélés, vita, szem- léltetés, programozott oktatás, differenciált fel- adatmegoldás, koopera- tív csoportmunka, haté- kony, önálló tanulás és feladatvégzés	számítógép, tab- let vagy laptop (diákoknak), digi- tális tábla vagy projektor, telefon, toll, papír, Google Drive/ Skydrive	saját eredmény elérése, a kreati- vítás megnyilvá- nulásának elő- segítése, élet- szerű probléma- helyzetek meg- oldása
5.	A felvett jelenetek ér- tékelése, szerkesztése	ismereteket szilárdító rendszerezőóra	összefoglaló óra, tu- dásrögzítés	komplex szimboli- kus jelentések, a kompozíció	problémamegoldó mű- veletek, tanulói előadás	számítógép vagy laptop (diákok- nak), digitális tábla vagy projek- tor, telefon vagy tablet, toll, papír	lényegkiemelés más módon
6.	A filmkészítés rejtjel- meinek összefoglalása	ismereteket szilár- dító, témalezáró, ér- tékelő tanóra	ellenőrzés, az ismere- tek rendszerezése, is- métlése		elemző, értékelő cso- portmunka, osztály- szintű megbeszélés, a feladatok ellenőrzése	számítógép/lap- top, digitális tábla, toll, papír	

A TEMATIKUS TERVHEZ KAPCSOLÓDÓ ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK

1. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	<p>Az előző tanórákon tanultak felelevenítése – nonverbális kommunikációs elemek ismétlése.</p> <p>Bevezető kérdés: Mit láttok a képen? Mit üzen Nektek a kép? Mi segít az értelmezésben?</p> <p>A tanár meghallgatja az állításokat, a diákok helyesnek ítélt hozzáfűzéseit az okostáblán rögzíti. Ezeket a megjegyzéseket a diákok rögzítik füzeikben.</p>	<p>ráhangelődés, figyelemfelkeltés, motiváció, a látványelemek megjelenésének első elemzése</p>	<p>egyéni, frontális osztálymunka</p>	<p>színes plakát vagy nyomtatott anyag, füzet, toll (1. melléklet)</p>
5 perc	<p>A tanár levetíti a prezentációt, miközben felhívja a figyelmet azokra a nonverbális elemekre is, amelyeket a diákok sikeresen gyűjtöttek az előző feladatban.</p>	<p>új ismeretek bevezetése, a látvány elemeinek megnevezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyszínek, díszletek - jelmezek, kosztümök - smink - kellékek, berendezés - különleges hatások (a fény) 	<p>egyéni, frontális osztálymunka, kivetítés</p>	<p>Nagyné Béres Andrea: Filmüzenetek</p>

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
20 perc	<p>A tanár kíváncsi, vajon a diákok felismerik-e a nonverbális kommunikáció jegyeit egy életszerű szituációban.</p> <p>Ennek megfelelően megadja az okosdoboz oldalon található rejtett kommunikáció elérhetőségét és megkéri a diákokat, hogy egyénileg oldják meg a feladatokat. A feladat pontjait és a feladatot közösen értékelik a vizuális elemek szerint. A megbeszélte elemeket a diákok a füzetükben rögzítik.</p>	<p>a vizuális elemek szerepének megbeszélése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tekintet - arcjáték - gesztusok - testtartás - térközszabályozás - mozgás - a külső 	<p>egyéni munka, digitális eszköz-használat, osztályszintű megbeszélés</p>	<p>gyakorló feladatok magyar nyelv, szövegértés, szövegalkotás témában: okosdoboz.hu – Rejtett üzenetek (2. melléklet)</p>
10 perc	<p>A tanár 3-4 fős csoportokat szervez, megkéri a diákokat, hogy egy megadott helyzetnek megfelelően fejezzék ki bizonyos érzéseket. A csoportoknak kiadja a helyzet- és viselkedésleírásokat. Két egyező helyzetet kapnak csoportokban, össze kell vetniük, vajon melyik érthetőbb?</p>	<p>szerzett ismeret alkalmazása, önellenőrzés</p>	<p>csoportos munka osztályszintű megbeszélése</p>	<p>3. melléklet</p>
5 perc	<p>Otthoni feladat:</p> <p>A tanár megkéri a diákokat, hogy a következő tanórákhoz töltsék le a Google Drive-ot/Skydrive-ot.</p> <p>A tanár kéri, hogy távozáskor színes filccel tegyenek \surd-t a számukra megfelelő oszlopba a 4. melléklet szerint.</p>	<p>a tanóra tartalmának összefoglalása, a tanultak elemzése, értékelése</p>	<p>a tanóra és a tanulói teljesítmény értékelése</p>	<p>érzelemarcok – A/3-as méretben felfüggesztve (4. melléklet), filctollak</p>

2. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
3 perc	Tanár: - Ki szerepelt már filmben, színpadon? A diákok érzéseinek, tapasztalatainak átbeszélése.	ráhangolódás, figyelemfelkeltés, egyéni motíváltság elérése	frontális osztálymunka	
3 perc	A tanár segítségével a válaszok alapján a tanulók röviden értékelik, összefoglalják, mi lehet eltérő a közönség előtti viselkedésben és a mindennapi 'fellépésekben'. A különbségeket és az egyezőségeket rögzítik táblán és a füzetekben.	ismétlő rendszerezés	osztályszintű és egyéni munka, megbeszélés	füzet, toll, digitális tábla
7 perc	Tanár: -Játszottatok már beszéd nélkül? Hallottatok-e már némafilm-játékról? A tanár ismerteti a némafilmekkel kapcsolatos alapvető tudnivalókat. ¹ Ezt követően megkéri a diákokat, hogy a kiadott feladatlap alapján csoportokban készüljenek fel a hangos- és a némafilmek közötti különbségek leírására. A tanár kiosztja az elemzéshez alkalmazható feladatokat a csoportoknak (legideálisabb a 3 csoport).	a feladatok helyes megoldása, közös munka, egyéni ötletek, aktivitás, fegyelem	frontális osztálymunka, ismeretátadás	5. melléklet, feladatlapok (A/3-as méretben)

¹ Korai korszak:1895–1906/7

Átmeneti korszak: 1907–1917

A késő némafilm korszak: 1917-1927/31

A késői korszak sztárjai: Harold Lloyd, Charlie Chaplin.

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
20 perc	<p>A diákok megtekintik Charlie Chaplin: Az orosz-lán ketrece című némafilmet.</p> <p>A kiosztott feladatlap alapján a diákok csoportban feltérképezik és összegzik a némafilmhez szükséges, filmben látott elemeket.</p> <p>A feladat elvégzése után közösen elemzik a csoportok adatait.</p> <p>A tanár a vizuális elemekre utaló kérdéseket tesz fel. Ezeket közösen értékelik.</p> <p>- Milyen képi eszközöket alkalmaznak a filmben? Melyek a megjelenített értékek? Milyen üzenetet próbál átadni a film készítője?</p> <p>Közösen rögzítik a füzetbe, tanár a táblára, hogy a filmkészítés során milyen nem verbális eszközöket használtak a hatások eléréséhez, illetve azért, hogy érthetővé tegyék a némafilm üzenetét.</p>	<p>szerzett ismeret alkalmazása, érvelés, megfigyelés, együttműködés;</p> <p>a testtartás, az intim tér, a személyes tér és a szemkontaktus jelentőségének megbeszélése;</p> <p>új ismeretek bevezetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hanghatások - a hang hiánya - sajátos nyelvhasználat - plán 	<p>kooperatív csoportmunka, osztályszintű megbeszélés, digitális eszköz-használat.</p> <p>A kooperatív csoportmunka során a diákok megerősítik tudásukat a nem verbális kommunikáció fajtái és az azokból alkalmazott elemek kifejezőeszközei terén.</p>	<p>Charlie Chaplin: The Lion Cage. Full Scene (The Circus, 1928)</p>

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	<p>A tanár arra kéri a diákokat, hogy párban egymás felé fordulva fejezzék ki a kiosztott lapokon szereplő érzelmeket, majd az egyik diák találja ki a másik diák arckifejezésből a lapon leírt érzelmet.</p> <p>Egy feladat után cseréljenek.</p>	gyakorlás, az arcjáték és testtartás kifejezéseinek és hatásainak rögzülése	pármunka	6. melléklet kitalálta, nem találta ki: ✓, X
3 perc	<p>Az órai munka összefoglalása, a feladatok rögzítésnek ellenőrzése</p> <p>A tanár szóbeli véleményt kér az otthoni feladatról a következő órára.</p> <p>Javasolt a Google Classroom alkalmazása.</p> <p>Az otthoni feladatot a diákok Google Docs-ban kapják meg. Párokban, illetve csoportban is dolgozhatnak.</p> <p>Előzetesen fókuszkérdéseket kapnak a feldolgozandó szöveghez.</p>	a tanultak összefoglalása, elemzése, önértékelés	frontális osztályszintű megbeszélés, egyéni munka, otthoni anyaggyűjtés	füzet, toll, digitális tábla, kivetítés otthoni feladat: Szőnye Alexandra: A némafilmek varázsában 7. melléklet: kérdések az otthoni feladathoz
1 perc	Értékelés	véleménynyilvánítás	A diákok kimenetelkor a megfelelő helyre jelet tesznek tollal vagy filccel.	8. melléklet (A/3-as méretben), toll, filctoll

3. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	A tanár beszélgetést kezdeményez az otthoni feladatról. Megnyitják a feladat weboldalát. Közösen megbeszélik, értékelik az olvasottakat. Az érdekességeket, az új információkat rögzítik. A gyerekek egy-egy érdekes elemet felírnak a digitális táblára, majd a felírtakat a saját füzetükben is rögzítik.	ráhangelődés, érdekes, új információk rögzítése, interdiszciplináris tudásszerzés, önálló véleményalkotás, elemzési készség fejlesztése	fókuszkérdésekkel irányított közös megbeszélés, ellenőrzés a Google Docsban	az előzetesen kapott fókuszkérdések (7. melléklet kérdései), Google Docs
5 perc	A tanár felhívja a figyelmet a némafilm rögzítésének nehézségeire, trükkjeire. Képi megjelenítést alkalmaz a trükkök bemutatására, miközben kitér Harold Lloyd nevére is. Az új kifejezéseket a füzetben rögzítik.	motiváció, figyelemfelkeltés, új kifejezések tanulása: trükk, megfelelő szög, kreativitás, kulisszák	frontális munka, osztályszintű megbeszélés	digitális tábla a vetítéshez, A némafilmeselek elképesztő trükkjeihez láthatnak a diákok egy pár jelenetet: Rettenthetetlen kaszkadőrök (1. rész)
4 perc	A tanár megkéri a diákokat, hogy keressék fel az Érdekes Világ oldalt és nézzenek meg még néhány trükköt a filmvilágból.	a figyelem felhívása a vizuális elemek jelentőségére	egyéni munka	Híres filmek a kulisszák mögött
10 perc	A megnyitott gépeken kezdődik el a munka. A tanár bemutatja, hogyan kell megszerkeszteni a forgatókönyvet. A mintát kivetíti és kéri, hogy a diákok közösen szerkesszenek egy Google Docot. Megosztja a kapcsolódó (9.) mellékletet a diákokkal a Drive-on.	új kifejezés (forgatókönyv) megtanulása: a forgatókönyv tulajdonságainak, felépítésének bemutatása	frontális munka	számítógép/laptop, interaktív tábla, 9. melléklet

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
15 perc	<p>A tanár csoportokra osztja a diákokat (min. 4 csoport), majd megkéri őket, hogy beszéljenek meg egy filmezésre alkalmas rövid történetet, melyet majd megjelenítenek.</p> <p>A megbeszélés eredményét a csoport egy tagja Word alkalmazásban rögzíti, címet ad a dokumentumnak.</p> <p>A csoportokban külön szerepköröket osztanak ki: egy tanuló rögzíti a forgatókönyvet, a másik tervezi a szerepeket, a harmadik a helyszínt tervezi meg, a negyedik pedig a jelenetért felel.</p>	szerepkörök kiválasztása, kritikai gondolkodás, értéktétel, csapatmunka; problémamegoldás, digitális feladat megoldása	<p>csoportok kialakítása véletlenszerűen kártyahúzással, csoportmunka, munkamegosztás, csoportos digitális feladatmegoldás</p> <p>Az írásbeli munkában segítségre szoruló tanulóknak lehetőségük lesz részt venni a csoport kínálta más szerepben.</p>	számítógép/laptop/tablet a diákoknak, csoportkártyák
5 perc	<p>Tanóra összefoglalása</p> <p>Otthoni munka kiadása: a kiválasztott történet alapján a diákok otthon folytatják az órai filmezéshez szükséges forgatókönyv közös tervezését a csoport tagjaival megosztott Google Docsban, illetve azt a csoportban egyeztetik.</p>	lényeg kiemelése, írásbeli kommunikáció, problémamegoldás és szövegalkotás, lényegkiemelés	egyéni digitális feladatmegoldás, egyéni teljesítmények összehangolása virtuális térben	füzet, toll, Google Docs, számítógép, internetelérés
1 perc	Értékelés	önértékelés (egyéni és csoportos)		10. melléklet

4. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
3 perc	Ismétlés, a tanóra menetének ismertetése	ráhangolódás, ismétlés, motiváció	frontális osztálymunka	számítógép/laptop, Google Docs
13 perc	Filmkészítés: a csoportokban külön szerepkörök szerint kezdődik a munka. Közösen letöltik és megbeszélik az otthoni feladatokat, részletesen kitérnek a kívánt hatás eléréséhez szükséges arckifejezésekre, gesztusokra, pantomimelemekre.	Egy tanuló követi a forgatókönyvet, a másik készíti a filmet, 2-3 tanuló a cselekmény megjelenítésére készül, egyikük pedig rendezzi a jelenetet.	csoportmunka, feladatmegosztás	
15 perc	A tanár külön térről gondoskodik a csoportok számára. A csoport lefilmezi a jelenetet anélkül, hogy beszélnének a jelenetben részt vevők. Az instrukciókat gesztusokkal, szemkontaktussal, arcjelekkel jelezhetik.	csoportos tevékenységek összehangolása, a problémamegoldás, együttműködési készség fejlesztése, nonverbális kommunikáció akcióinak átélése, a feldolgozott ismeretek alkalmazása: gesztusok, testtartás, intim tér, személyes tér, szemkontaktus, üzenet alkalmazása	A forgatókönyv a rendezőnél van, ő irányít. A csoporttagok egyet nem értés esetén csak egymás fülébe súghatnak, ha szükségesnek gondolják. A tanár ezt igyekezzon korlátozni.	csoportonként 1 db mobiltelefon, ADV Screen Recorder a telefonos filmkészítéshez
10 perc	A diákok feltöltik a jeleneteket a Google Drive-ra/Skydrive-ra, és előkészítik őket az otthoni szerkesztésre. Otthon közösen egyeztetnek a javításokról, és a kész eredményt elküldik tanárnak a Google Classroom felületén.	a digitális kompetencia és a csapatmunka fejlesztése	csoportos és egyéni munka, egyéni teljesítmények összehangolása virtuális térben	számítógép/laptop, Google Drive/ Skydrive, Movie Creator vagy Lightworks vágóprogram
2 perc	A tanár csoportonként egy kilépőkártyát oszt ki, amelyen a diákok egyenként egy állítást kipipálnak annak megfelelően, hogy szerintük hogyan sikerült a jelenet rögzítése.	ellenőrző értékelés	csoportmunka értékelése	11. melléklet kilépőkártyák ✓

5. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Az előző órai tevékenységek megbeszélése, értékelése	ráhangolódás, motiváltság fenntartása	frontális osztálymunka	
5 perc	A diákok a tanárral közösen értékelési szempontokat fogalmaznak meg az otthoni feladatokhoz. A tanár rávezetése segíti a diákokat a szempontok megfogalmazásában. A csoport egésze kapja meg a továbbiakhoz ugyanazt az értékelést a Google Classroom felületén ² .	elemzési és összegzési készségek erősítése ismeretek alkalmazásával, önértékelés	osztályszintű együttműködés	12. melléklet
15 perc	A jelenetek megtekintése: A csoportok lejátszák a jeleneteket, és tanári segítséggel az előre megbeszélte szempontrendszer alapján értékelik őket. Azokat a jeleneteket, amelyeket nem találnak megfelelőnek, újra el fogják készíteni.	a jelenetekben alkalmazott nem verbális kommunikációs stratégiák elemzése, értékelése, a kreatív és kritikai gondolkodás fejlesztése, gesztusok, testtartás, intim tér, személyes tér, szemkontaktus, üzenet alkalmazása	megbeszélés	mobiltelefon, számítógép/laptop, szempontrendszer
15 perc	A jelenetek újrafelvétele a megadott célok szerinti alakítással	esztétikai érzék fejlesztése, problémamegoldás csoportban, a megszerzett ismeretek alkalmazása	digitális eszköz-használat, csoportmunka	mobiltelefon, számítógép/laptop
5 perc	A csoportok feltöltik a jeleneteket, majd lejátszák, és az előre megbeszélte szempontrendszer alapján értékelik. Azokat a jeleneteket, amelyeket nem találnak megfelelőnek, újra el fogják készíteni.	a tanultak összefoglalása, elemzése, önálló feladatmegoldás lehetősége, kritikai gondolkodás erősítése, a differenciált munka egyeztetésének lehetősége	osztályszintű, egyéni és csoportos munka, egyéni teljesítmények összehangolása virtuális térben	Skydrive/Google Drive
5 perc	Önértékelés a Google Űrlapok – Lineáris skála használatával	önértékelő űrlap használata		13. melléklet: Önértékelési űrlap

² Értékeléskor lehetőség van arra, hogy a csoport közös pontszámot adjon, de a csoport maga határozhatja meg a közöttük lévő arányok megosztását.

6. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
3 perc	Ráhangelődés: A tanár elmondja, mi lesz a tanóra menete, majd a tanár irányított kérdéseire kereszttől az osztály közösen megbeszéli a csoportmunka eredményeit. A tanár felhívja a figyelmet a nonverbális kommunikációs eszközök jelentőségére, illetve megerősíti a diákok motivációját.	motiváció megerősítése, értékelés	frontális osztálymunka	
5 perc	A diákok csoportban összeírják, hogy a filmkészítés során ők mikor, milyen nem verbális eszközöket használtak a hatások eléréséhez, illetve azért, hogy érthetővé tegyék a némafilm üzenetét. Az összeírt megjegyzések után a Mentimeter oldalon a tanár által meghatározott kategóriához a közösen megbeszélte szavakat, kifejezéseket társítják.	írásbeli fogalmazáskészség fejlesztése digitálisan, összefoglalás	csoportmunka	a Mentimeter alkalmazás Word Cloud funkciója
25 perc	A megadott csoportbontás szerint a csoporttagok megtekintik a saját jeleneteiket és javaslatokat tesznek annak kidolgozására, újravételére. A diákok elvégzik a javaslatok szerinti javítást.	csoportmunka, objektív értékelőmódszer alkalmazása, együttműködés, kritikai gondolkodás, a tanultak alkalmazása, digitális feladat konstruktív megoldása	csoportmunka, kooperatív csoportmunka	számítógép/laptop, telefon

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	A filmkészítés során használt néma jelek jelentőségének megbeszélése, a félrecsúszott üzenetek okainak megbeszélése	kritikai értékelő magatartás, a tanultak összefoglalása		
7 perc	<p>Tervezés, forgatás és szerkesztés mérésére szolgáló önértékelés készítése a Mentimeter Vote for the cutest kitten értékelési funkciójával.</p> <p>Az értékelés megbeszélése.</p> <p>Otthoni feladat: Az online formában benyújtott anyagok javítását ellenőrzi a tanár (Google Classroom, /SMART Notebook): Elmagyarázza a hibákat, javít és megoldásokat javasol. A javított videókat a tanár elküldi a tanulóknak a virtuális osztályterembe.</p> <p>Egy megadott későbbi időpontig a tanár az egyéni és csoportban végzett tevékenységre osztályzatot ad az értékelési szempontrendszer pontszámai alapján.</p>	az alkalmazott tudás mérése, írásbeli foglalkozáskészség fejlesztése		<p>14. melléklet</p> <p>Önértékelés: Mentimeter (javaslat: Vote for the cutest kitten funkciója)</p> <p>számítógép/laptop</p>

MELLÉKLETEK

1. melléklet – 1. tanóra

2. melléklet³ – 1. tanóra

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

De ráér a főnök, hogy még fontosítai is van ideje kavázása közben?

Este vacsorát kell még főznom.

Ei fogok menni egy tanfolyamra.

Tetszem a főnöknek, hátha előléptet.

Szeretem a női beosztottakat.

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

Ezzel a nővel nem lehet beszélni, megpróbálkozom a férjével megteretni a helyzetet.

Nálkülem akarnak dörteni?!

Jobban érzem magam.

En nem döntöttek e feleségem helyett!

De szép szeme van!

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

Ó ma a tizedik, de nagyon unom már!

Ez sem fog nekem sikerülni.

Ez a munka már biztosan az enyém.

Remélem, ő a mi emberünk!

Kint szép idő van!

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

Éhes vagyok, elmegyünk enni?

Már századszor magyarázom el neked ezt a párosít. Legtöbbet figyelj rám!

Ezeknek agyára ment a tanulás!

Milyen szép szeme van a bai cicái lánykai!

Hibba magyarázza, úgysem értem!

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

Akkor is vidd meg nekem azt a rókasziu babot!

Na ebből kimeredök, ez a nő sem tud gyereket nevelni!

En is szeretnék egy gyereket.

Már megint hisztizik, sem tudom, mit csináljak!

Búszko vagyok rá, mindig tudja, mit akar!

Figyeld meg a képet! Tedd a mondatokat a megfelelő üres mezőbe!

Drágám, nyugodj meg, hagyj, kaddi menjen.

Hagyjátok békén, énsem senki sem ért meg!

Tanulnom kell holnapra.

Vigyázz, hogy mit beszélés!

Már megint magamat kell ismételnem.

³ [Rejtett üzenetek](#) (Okosdoboz-feladatsor)

3. melléklet – 1. tanóra

1. és 2. csoport

Vonaton utaztok

a, „Mikor érünk már az állomáshoz?!”

b, „Remélem, nem járt le az igazolványom!”

c, „Na, ma kire tudok egy jó kis büntetést kiszabni?”

d, „Milyen türelmetlen ez az ember, bárcsak leszállna már!”

3.és 4. csoport

Boltban vagytok

a, „Ki a következő?”

b, „Maga elém furakodott! Álljon hátrébb!”

c, „Olyan lassú itt a kiszolgálás, előrébb kell mennem, sietek!”

4. melléklet – 1. tanóra

5. melléklet – 2. tanóra

Hangosfilm		
Előadók	Hangok	Kommunikáció
Némafilm		
Előadók	Hangok	Kommunikáció

Megoldás

Hangosfilm		
Előadók	Hangok	Kommunikáció
színészek háttérszínészek színpadi segítők	hangerő beszédmodor szavak kiáltások	főleg beszéd tekintet arcjáték gesztusok testtartás térközsabályozás a külső
Némafilm		
Előadók	Hangok	Kommunikáció
színészek	hangjelek zajok zene zörejek	tekintet feliratok sok mozgás eltúlzott mimika, arcjáték széles gesztusok kifejező testtartás térközsabályozás a külső jelek erős hangsúlyozása technikai trükkök

6. melléklet – 2. tanóra

√, é (kitalálta, nem találta ki)

fél	
szomorú	
nyugodt	
bizalmatlan	

haragos	
boldog	
utálat	
kíváncsi	

unott	
fáradt	
irigy	
gondterhelt	

7. melléklet – 2. tanóra

1. A XIX. sz. végén milyen különlegességeket lehetett tapasztalni a filmkészítés kapcsán?

.....
.....

2. Mely ország filmjeit említi a szöveg, amelyek filmtörténeti értékévé váltak?

.....
.....

3. Ki személyesítette meg a XX. század egyik legismertebb némafilmfiguráját?

.....
.....

4. Mi volt a jellemző filmezés szempontjából hazánkban?

.....
.....

5. Említs két alapvető különbséget a némafilm-korszak és a XXI. század filmkészítés módszerei között?

.....
.....

6. A szöveg milyen hozzáállást képvisel az új és a régi filmezéssel kapcsolatban?

.....
.....

7. Mi az Oscar-díj? Mivel kapcsolatban említi a szöveg?

.....
.....

8. melléklet – 2. tanóra

9. melléklet – 3. tanóra

A jelenet száma	Cselekmény ki, mit, hol, mikor, hogyan csinál?	Magyarázat olyan információk a verbális és nonverbális jelekről, amelyeket a szereplőknek ki kell tudni fejezni
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

10. melléklet⁴ – 3. tanóra

Dátum:

Ha 1-től 5-ig értékelhetem óraimunkámat, magamnak -t adok.

Ha 1-től 5-ig értékelhetem csoportom óraimunkáját, magunknak -t adok.

.....
Legközelebb ezen fogok változtatni:

.....
Amit még gyakorolnom kell / amiben még fejlődnöm kell:

1. Forrás: [Az önellenőrzés és önértékelés képességének kialakítása 2. – tanórák utáni értékelés](#). Angolmentor, 2018. október 1.
(Utolsó letöltés: 2020.07.24.)

11. melléklet ⁵– 4. tanóra

BIZONYTALAN VAGYOK.	NEM TUDTAM FIGYELNI.
MÁR KÖNNYEBB.	ELVESZTETTEM A FONALAT.
MAGABIZTOS VAGYOK.	JÓL MENT.
TÚL SOK VOLT EZ NEKEM.	MINDENT ÉRTETTEM.
JOBBAN IS MEHETETT VOLNA.	UNATKOZTAM.
SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGEM.	TETSZETT AZ ÓRA.

⁵ Fejlesztő Értékelés Módszertani Lapok 1. Készítette: dr. Hunya Márta

12. melléklet – 5. tanóra

Értékelési szempontrendszer

	MEGFELELŐ, GRATULÁLOK! <i>20 Points</i>	JÓL CSINÁLOD! PRÓBÁLD MÉG! <i>15 Points</i>	MÉG KELL JAVÍTANI. KEZDD ÚJRA. <i>10 Points</i>
ÖTLET	EGYEDI 4 P	MÁR ISMERTEM 3 P	NEM ÉRTHETŐ 2 P
FORGATÓKÖNYV	KIVÁLÓ 4 P	ÉRTHETŐ 3 P	NEM ÉRTHETŐ 2 P
SZERVEZÉS	REMEK 4 P	JÓ 3 P	KÁOSZ 2 P
FELSZERELÉS	TELJES 4 P	MEGFELELŐ 3 P	ALIG VAN FELSZERELÉS 2 P
ELŐADÁS	KIVÁLÓ 4 P	ÉLVEZHETŐ 3 P	NEM ÉLVEZHETŐ 2 P

13. melléklet – 5. tanóra

Szemponatok az önértékeléshez: Google Űrlap – Lineáris skála

A tanórai munkám; Ötleteim; Felszerelésem; Otthoni munkám; Csoportban végzett munkám; Magatartásom

Önértékelés 5. tanóra

Űrlap leírása

A tanórai munkám *

	1	2	3	4	5	
sokkal jobb lehetne	☐	☐	☐	☐	☐	eredményes volt

Ötleteim a tanórán

	1	2	3	4	5	
alig voltak	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon sok volt

Felszerelésem

	1	2	3	4	5	
most nem volt	☐	☐	☐	☐	☐	minden szükséges nálam volt

Otthoni munkám

	1	2	3	4	5	
nem készítettem el	☐	☐	☐	☐	☐	mind elkészítettem

Csoportban végzett munkám

	1	2	3	4	5	
alig vettem részt a közös munkában	☐	☐	☐	☐	☐	tevékeny voltam a közös munkában

Magatartásom

	1	2	3	4	5	
zavartam a viselkedésemmel a tanórát	☐	☐	☐	☐	☐	A tanórán elvártak szerint viselkedtem

14. melléklet – 6. tanóra

Mentimeter: Értékelő táblázat

(Vote for the cutest kitten /Image bar chart icon/)

Értékelési szempontok:	A némafilmekről kialakult tudásom
	Új kifejezések ismerete
	Gondolataim, ötleteim, kreativitásom
	A filmezés előkészítésében játszott szerepem
	A megvalósítás, a munkánk eredménye
Válaszopciók:	Kiváló
	Egészen jó
	Elfogadható
	Kevés

Minta:

The screenshot shows a Mentimeter poll titled "Vote for the cutest kitten". The question is "A némafilmekről kialakult tudásom...". The poll is currently empty, with 0 votes. The options are represented by images of kittens and labeled: "kiváló", "egészen jó", "elfogadható", and "kevés". The interface includes navigation buttons like "Templates", "Theme", "Configure", "Help", "Saved", and "Present". The right-hand panel shows the "Content" tab with the question text and the list of options.

ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTRENDSZER:

I. A FILMEKKEL SZEMBEN TÁMASZTOTT ELVÁRÁSOK

1. az érdeklődés lekötése
2. alkalmasság egyéni vagy csoportos használatra (pl. mintafilm lehetne-e belőle egy médiaórához vagy egy tematikus alkalommal be lehet-e mutatni, közönség elé vihető-e tartalmilag stb.)
3. a történet kidolgozottsága
4. az interakciók módjainak változatossága
5. interaktivitás kidolgozottsága
6. szórakoztató hatás
7. a film minősége
8. alkalmazott technikák, eszközök változatossága
9. a forgatókönyv kidolgozottsága
10. műfaji forma főbb sajátosságainak alkalmazása

Az adható legmagasabb pontszám: 50 pont

II. A DIÁKOK ÉRTÉKELÉSE

1. a tantárgyi alapismeretek biztos tudása
2. önálló tanulói munka mennyisége
3. a megszerzett ismeretek tanulói alkalmazása
4. az önálló tanulói gondolkodás, vélemény kifejezése, érvelés
5. a csoportban végzett tevékenység

Az adható legmagasabb pontszám: 25 pont